www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 215. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 16 вересня 1931.

VOL. XXXIX. No. 215. Jersey City, N. J., Wednesday, September 16, 1931. THREE CENTS.

РОБІТНИКИ ФАКСА ДАЮТЬ ПРИМІР, ЯК МОЖНА ДОПОМОГТИ БЕЗРОБІТНИМ

НЮ ЙОРК. — Герлі Клерк, голова „Факс Філм Корпорейшен" проголосив, що робітники компанії беруться до взаїмної допомоги безробітним. Ото пять осіб, котрі мають заняття в компанії, творять одну одиницю, котра має подбати за шесту, але безробітну особу. Сама компанія не дає ніякої допомоги, а тільки покриває деякі кошти та закуповує товари на більшу скалю, щоби в той спосіб зменшити ціну купна.

Пятку, яка складається на удержання шестого, добирають так, щоб один робітник мав автомобіль для розвоження їжі.

В той спосіб 16,000 працюючих у компанії Факса думають допомагати своїм безробітним товаришам.

Клерк каже, що він запровадив такий самий спосіб взаїмної допомоги між 10,000 робітників „Ютилитіс Павер енд Лайт Корпорейшен". Спроба та показалася цілком удатною.

РОЗПОВІДАЄ ПРО НУЖДУ В РОСІЇ.

ОЛБАНІ. — Повернувся з подорожі по Росії д-р А. Р. Брубакер, президент „Ню Йорк Стейт Каледж фор Тічерс". Він каже, що годі ще передбачити, що станеться з совітами і з їх реформами, бо відносини ще досі не є тривкими, а совітські соціяльні й політичні експерименти ще так мало поступили вперед, що їх можна тільки обсервувати, але годі витягати певні висновки.

Зате можна ствердити, що життєва стопа в Росії навіть не може рівнатися з життям найбіднішого американського робітника. Люди мешкають погано, поживи є дуже мало й вона лиха, а люди ходять по вулицях обдерті.

Нема теж, каже Клерк, свободи в Росії. Людина не може зміняти місця осідку по свому уподобанню. А вже прямо неможливо дістатися підданому совітів за границю.

ПОЛІТИКА Й ДОПОМОГОВА АКЦІЯ.

НЮ ЙОРК. — З боку леґіслятурного комітету, котрий розслідуває адміністрацію Ню Йорку, подають на підставі зізнань свідків у дільниці Річмонд, що демократи використовують допомогову акцію безробітним для своїх політичних цілей, себто на скріплення демократичної партії в Ню Йорку.

СКІЛЬКИ ДЕЛЕҐАТІВ, СТІЛЬКИ ПЛЯНІВ.

ВАШИНҐТОН. — На конференції Американського Леґіону в справі допомоги безробітним заявив ґенерал Джеймс Гарборд, що ветерани не можуть домагатися якихсь спеціяльних привілеїв у виді виплачення готівки за бонус, а заразом заявлятися, що хочуть стати до допомогової акції, яку приготовляє правительство.

В дискусії всі делеґати забирали голос і кождий з них подавав якийсь проект заради безробіттю. Домагались узаконення продажі ліпшого пива, як теж заявляли, що готові допомогти владі в боротьбі з ґенґстерством.

ПОВІТРЯНІ КАТАСТРОФИ ЗМЕНШУЮТЬСЯ.

ВАШИНҐТОН. — З департаменту торговлі подають, що за останніх 6 місяців було всього 9 нещасливих випадків з літаками, з яких 5 були трагічними, бо згинуло 9 осіб. Коли брати під увагу, що ті літаки перелетіли 20,304,430 миль, то треба ствердити, що безпеченство при подорожуванню літаками зросло за останніх 6 місяців на 100%.

БУРЕВІЇ У МЕКСИКУ.

МЕКСИКО СІТИ. — Північне побереже Мексика навістив буревій. Не був це ґураґан, який знищив місто Беліз, але хоч буря була слабша, всеж таки нанесла велике шкоди. Є богато жертв у людях. Приплив моря позаливав прибережні міста. Найбільше потерпіло майнерське місточко Санто Розалія, яке має 4,000 мешканців.

ПО ҐУРАҐАНІ ГОЛОД І ЕПІДЕМІЯ.

БЕЛІЗ (Британський Гондурас). — Голод дається уже добре в знаки населенню, знищеному ґураґаном. Є вже познаки епідемії. Богато родин збирає останки свого майна на човни й відпливає в джунґлі, побоюючися нового ґураґану, а найбільше голоду. А в джунґлях думають жити з овочів, що ростуть на деревах.

Найбідніша кляса, яка найбільше терпить від недостатку, змушена голодом, кинулася грабувати.

ДЕРОВ БОРОНИТИМЕ ЗАСУДЖЕНИХ НА СМЕРТЬ МУРИНІВ.

НЮ ЙОРК. — „Ди Нешенел Асосіейшен оф Колорд Піпл" подає, що відомий адвокат Клеренс Деров згодився боронити 9 молодих Муринів, засуджених у Скатсборо, в стейті Алабама, за атакування білої жінки.

Розправа відбудеться перед „Алабама Супрім Корт".

УКРАЇНСЬКА ГОДИНА НА РАДІО.

Січова орхестра Чорноморської Січи ім. Вітовського, 3-та сотня, в Нюарку, Н. Дж., відограє дещо з української музики зі стації W. H. O. M., дня 16 вересня, в годині 9.30 до 10 вечером. Орхестрою диригуватиме Роман Кузьма. Програму буде оголошувати українською мовою Д. Чорнюк.

ЩЕ ОДНА ЖЕРТВА ГОСПОДАРСЬКОЇ СКРУТИ.

В Берліні повісився відомий у берлінських фінансових колах банкир Вільгельм Танґ. Він був членом заряду „Німецько - полуднево - американського Банку" і членом Надзірної Ради цілого ряду берлінських фінансових інституцій. Причиною самогубства були фінансові клопоти, спричинені теперішньою господарською кризою.

ФАЛЬШІВНИКИ ГРОШЕЙ У РУМУНІЇ.

У Брашеві арештували дві особи, які мали фальшиву тисяч-левку; у звязку з їх зізнанням викрили фабрику цих банкнотів у Путилі й арештували кілька осіб.

НАПАД НА ДОРОЖНИКА.

На дорозі між Глинянами і Стриєм, чотири невідомі люди напали на 50-літнього дорожника Василя Гиника і завдали йому кілька тяжких ран в голову. Раненого Гиника відвезли до шпиталю в Дрогобичі, де він помер.

НАРОДНИЙ ДІМ У БЕРЕГОВІ.

Ужгородська „Свобода" з 20 серпня 1931 повідомляє, що заходами свідомих діячів кружка педаґоґічного т-ва повстане в Берегові Народний Дім, який буде мати величезне значіння в дальшому розвитку національної свідомости на Закарпатській Україні. В Народному Домі буде теж інтернат для вбогих учеників. Свідоме громадянство присилає дожертви і дари з усіх закутин Закарпаття на будову дому берегівським громадянам.

НОВИЙ ЗАМАХ НА ПОЧТОВИЙ АМБУЛЯНС?

Польські джерела повідомляють з Самбора, що поліцай Кущель, конвоєнт почтового амбулянсу, завважав двох людей, як крутилися невподалеки воза. Поліцай візвав їх, щоби станули, а вони пустилися втікати. Поліцай стрілив, одначе безуспішно. Уладили погоню.

БАНДИТСЬКИЙ НАПАД НА КАСУ.

На Празі у Варшаві напали три бандити на касу тартаку „Садовський і Ґольдин". Один бандит на подвірю заглушив доворця кастетом. Те саме зробив у касі з касієром, а потім кинувся на інж. Садовського, який стріляв до бандита. Одна куля вцілила бандита в груди. Ствердили, що той бандит на передодні нападу вийшов з тюрми.

ВОРОНОВ І ШОВ.

Воронов заявив французьким журналістам, що має намір перевести операцію відмолодження Б. Шова і обіцює йому 120 літ життя.

ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ ПАПСЬКОГО НУНЦІЯ В ПРАЗІ.

Нічну з 30 на 31 липня товпа студентів урядила ворожу демонстрацію перед будинком, де мешкає папський нунцій Чірачі. Студенти підносили ворожі оклики на адресу нунція. В будинку нунціятури погасили негайно всі світла в побоюванню, що демонстранти будуть бити вікна. В скорому часі явилася поліція, яка розігнала демонстрантів. Причиною демонстрації було те, що нунцій нібито причинився до резиґнації празького архиепископа Кордача.

І КОНКУРЕНТОВИ ТРЕБА ЧАСОМ УКЛОНИТИСЯ.

Сірниковий король Крайгер вертав недавно з Америки. На кораблі було повно подорожних. Крайгер є пристрасний курець, але скупар. Він не має ніколи при собі сірника. Витягнувши грубе цигаро, звернувся він до одного подорожуючого з просьбою о сірник. Та в ту хвилю відповіли йому всі присутні, що вони не вживають сірників і послугуються виключно запальничками. І король сірників мусів поклонитися свойому конкурентови та запалити цигаро з запальнички, а заразом довідатися, як відноситься тепер люди до сірників.

ЗАВЗЯТА ГРОМАДА.

Двічі переведено в Завишні, пов. Сокаль, протикоршемний плебісцит, але ніякої відповіди ані розпорядку не можна діждатися. Вежчатки Завишнянці не падуть на дусі. В останньому часі майже вся молодь присягла в церкві, що не буде вживати ні тютюну ні алькоголю. Також у Завишні відбулося вже весілля без алькоголю, яке справляв Микола Макара. Дня 19. липня ц. р. гостили в себе Завишенці прогульку сокальської читальні, яка тут відіграла комедію „Жінка верховодить". При звуках імпровізованої мандоліново-смичкової студентської орхестри весело проминув вечір. Менше приємно пройшов вечір двом хлопцям, яких поліцінт замкнув у громадським уряді за ношення „протидержавних" шапок (а робітні українських інвалідів)!

З КРАЄВОЇ ХРОНІКИ.

У Слобідці Вусовецькій, ґратинського повіту, 25-літній Степан Цимбалістий убив задівними вилами свого батька в спорі за землю. — У Сторонятині, львівського пов., застрілив Іван Поворозник свою жінку. — Підсумки шкоди, яку зробила буря, виказують 3,400 арів знищених плодів лише в рівенському повіті. — З нагоди 50-ліття читальні „Просвіти" відбулося в Яворові величаве свято.

СЛЬОЗИ — ЛЮКОМ.

Англійський учений, Флемінґ, відкрив, що сльози людині вбивають бактерії, навіть розпущені в воді у відношенні 1/40 частина сліз на решту води — ділають смертельно на хороботворчі заразки. Тепер виробляютимуть сльози в хемічних лябораторіях, перевірвши попереду їх хемічний склад, або збиратимуть масово... з лиць заплаканих дітей і жінок.

Д-Р БРАНДІШ НЕ ЦІКАВИТЬСЯ УКРАЇНЦЯМИ.

Черновецький „Час" з 21 серпня ц. р. подає, що д-р Брандіш, державний секретар для румунських меншостей, зломив своє слово, яким зобовязався перед українським політичним проводом у Румунії, що до українських справ буде ставитися прихильно і буде виконувати українські домагання. Але при призначенні інтермарної комісії у Чернівцях обставав лише за жидівськими і німецькими заступниками, зовсім байдужий до українського і польського заступника. Члени комісії Косовський і Лучко вже почали урядувати. Так виконує д-р Брандіш свою обіцянку супроти Українців у Румунії.

СЕЛЯНИ НАПАДАЮТЬ НА ЖАНДАРМІВ.

У селі Палмаж, тягинського повіту, напали узброєні сапами, сокирами й буками селяни на трох жандармів, хотячи їх розоружити й вибити. Жандарми вспіли втекти до посторунку, стріляючи в повітря. Вищі власти зарядили слідство, щоби довідатися про причину цього нападу.

З ЧОГО СКЛАДАЄТЬСЯ ФІЛЬМА.

На випродукування 1,500 метрів фільми, якої відбитку оглядаємо на екрані кожного кіна, треба сорок фунтів бавовни, біля 4 фунти желятини, 3 і пів фунта камфори, 2 і пів літри води і салітрового кваcу та чверть фунта срібла.

КАТАСТРОФА НА МОРІ.

Біля Кронштадту совітський пароплав, що віз трупу акторів, зударився з німецьким пароплавом. Наслідком зударення впало 16 подорожних у море. Втонули: совітська прімадонна Василева й один матрос. Вісім осіб було тяжко ранених.

БУРЕВІЇ ЗНИЩИВ 100,000 ДЕРЕВ.

Литовська преса подає, що в шавельському повіті шалів буревій. В лісному господарстві вихор виломив около 8,009 дерев, а в кілька днів пізніше коло Біржі буревій поломив около 100,000 дерев. Втрати обчислюють на 700,000 літів.

ПРОБИВ НА СМЕРТЬ ЖІНКУ.

Максим Павлик, богатий господар у Тлустому, пов. Заліщики, оженився вдруге зі 40-літньою вдовою Марією, що мала сина з першого подружа. Однак не жив з нею добре, бо мав ще любовницю, наслідком чого в хаті були вічні сварки. Після одної такої сварки вигнав жінку з дому. Не маючи з чого жити, Марія заскаржила чоловіка до суду, який присудив, що Павлик має давати жінці 60 зол. місячно на удержання. Чуючися покривдженим, тим більше, що продав на процес два морги поля, рішив убити жінку. Дня 27 липня ц. р. пішов у поле, де працювала Марія, і ножем пробив її на смерть. Його арештували.

ТЕРОР НА БІЛОРУСІ.

У звязку з нищенням релігійности на Радянщині знову зачинено багато церков. У Мінську вимусили чекіста на робітниках постанову, що вони годяться зачинити собор. Таким чином собор „добровільно" зачинений.

ЛІҐА НАЦІЙ ВІДЛОЖИТЬ СПРАВУ „ПАЦИФІКАЦІЇ"

КАЖУТЬ, ЩО ВБИВСТВО ГОЛУФКА ПЕРЕШКОДЖУЄ РОЗГЛЯДОВИ ЛЯЦЬКИХ ЗВІРСТВ.

МАНЧЕСТЕР (Англія). — Комітет Трох, що з боку Ліґи Націй має дослідити справу „пацифікації" Галичини, вже наново уконституувався. Замісць Гендерсона до Комітету зголосився лорд Сесіл, як представник Англії. Сесіл обнімає головство в Комітеті. Комітет має зійтися на нараду в справі дальшої своєї діяльности та предложення своїх матеріялів на розгляд Ліґи Націй.

Італійський делеґат в Комітеті, Пільоті, який одночасно є членом Головної Ради Ліґи Націй, вважає, що зогляду на вбивство Голуфка ліпше тепер не порушувати в засіданню Ліґи Націй справи польсько-українських взаємовідносин. На його думку, вбивство Голуфка значно загострило польсько-українські непорозуміння, а Лізі не дасть можливости спокійно це питання обговорити. Отже треба сподіватися, що справа „пацифікації" Галичини буде знову відтягнена до слідуючого засідання Ліґи Націй.

Українці, з якими говорив кореспондент „Манчестер Ґардіен", погоджуються з тим, що тепер ліпше української справи в Лізі не зачіпати. Між тим у Галичині збільшується польський терор проти Українців, хоч ніхто не може знайти жадних вказівок на те, що вбивство Голуфка є ділом Українців.

СКРІЗЬ АРЕШТУЮТЬ „УБИЙНИКІВ" ГОЛУФКА.

ВАРШАВА (Польща). — Тут одержано відомости, що латвійська поліція арештувала в Ризі дві підозрілі особи з пашпортами на імя Пйонтковського та Яблоновського. Поліція твердить, що обидва арештовані є Українці. Один з них студент бактеріольоґії, а другий фільософії. Латвійська поліція думає, що це вбийники Голуфка, які старалися втікти на норвежському кораблі, котрий стояв у рижському порті.

Арешт переведено після заяви капітана норвежського пароплава, що на ньому знайшли двох підозрілих людей. Поліція в Галичині переводить дальші арешти в звязку з убийством Голуфка. В Трускавці поліція арештувала студента Сушкевича й двох братів-Прошляків, підозріваючи їх в убивстві Голуфка. Арештовані до вини не признаються.

ВИСВІТЛЮЄ ЛЯЦЬКІ НАСИЛЬСТВА В ГАЛИЧИНІ.

МАНЧЕСТЕР (Англія). — Кореспондент „Манчестер Ґардіен" подає в третій великій дописі з Галичини відомости про „пацифікацію" Галичини та про систему польського терору, польонізації й взагалі переслідування всього українського. Кореспондент стверджує, що ніколи в часах австрійської монархії нарід у Галичині так тяжко не терпів, як під Польщею.

Польща перебрала всі найстрашніші методи поліційно-царської Росії в її боротьбі проти народу, а особливо проти „інородців". Ці методи Польща „змодернізувала", „удосконалила" та ще більше загострила. Кореспондент нарікає на Ліґу Націй, що вона досі нічого не зробила, щоб полекшити становище Українців під Польщею. Він стверджує, що на Волині Польща впровадила ще огиднішу форми боротьби проти Українців, ніж у Галичині. Дотого вона там має помічників зі сторони тих „Українців", які відійшовши від українського народу, стали аґентами виключно польської влади. Дехто з таких аґентів навіть дірвався до посольства в сойм, щоб там пособляти Полякам провадити їх політику нищення Українців.

КУРЦІЮС ІДЕ ЗА БРІЯНОМ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Німецький міністер справ закордонних, Курціюс, виголосив промову на бенкеті, влаштованім представниками преси членам Ліґи Націй. В своїй промові він зазначив, що Брієн є апостолом мира, за яким ідуть без застережень інші міністри справ закордонних усіх держав. Німеччина — зазначує Курціюс — бажає також встановлення загального мира, а передовсім найтіснішого порозуміння та співжиття з Францією.

Ця промова Курціюса викликала гарне враження й стерла те неприємне враження, яке викликала його промова в Лізі Націй приводу збільшення німецького зброєння та домагання ревізії Версальського мира.

ДОМАГАЮТЬСЯ РОЗВЯЗАННЯ ПАРЛЯМЕНТУ.

ЛОНДОН (Англія). — Права ґрупа консервитистів на чолі з Чемберлейном домагається розвязання парляменту й призначення нових виборів на 15 жовтня. Парлямент далі поспішно приймає всі пропозиції коаліційного уряду для вратування фінансів Англії.

Почалася конференція з Індійцями довкола круглого стола. Ґанді цілий день мовчав, бо понеділок є днем його мовчанки.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Ситі і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці $2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НОВІ ЧАСИ — НОВІ МІРИ

Засідання Екзекутиви У. Н. Союза, яке відбулося в липні б. р., було присвячене у головній мірі справі безробіття. Уряд наш здавав собі добре справу з того, що це безробіття може відбутися дуже болючо й на нашій організації, та що через нього може У. Н. Союз стратити своїх найкращих членів, котрі організацію цінили, її будували і скріпляли, а тепер змушені її покидати.

Та заходить ще одна небезпека. Коли старі члени держаться ще організації руками і ногами й залишають її хіба в крайній нужді, то інакше мається справа з членами молодими, котрі до організації вступили недавно й богато до неї не вплатили. Ті члени, коли їм тепер приходиться терпіти через безробіття й обтрясатися з ріжних тягарів, резигнують у багатьох випадках з членства в Союзі, перестаючи платити вкладки. Це є дуже некорисний для організації зворот. Цього не треба закривати, а сказати собі ясно, що коли тратимо молодих членів, то тимсамим підкопуємо корінь нашої організації. Бо майбутнє організації залежить саме від молодого приросту. Колиж його не прибуває, або що гірше, коли він маліє, організація хилиться до упадку. Ми тим не хочемо сказати, що з У. Н. Союзом вже так дуже зле, що він дійсно падає. Ні, цього нема. Але це може прийти, коли Союз поноситиме консеквенції за такі катастрофи як загальне безробіття, яким він не винен, ні яким не годен запобігти.

На засіданню Екзекутиви стверджено одначе те, що уряд уже давно передбачував такі можливости, що У. Н. Союз може втратити членів, хоч ті члени радіб оставатися в Союзі. І отсе передбачування було тим чинником, якому завдячуємо нові роди обезпечення, що їх впровадила передостання Конвенція У. Н. Союза.

Коли би загал нашого членства не легковажив собі тих нових родів і зрозумів відразу, що вони є добродійствсм, тоді не було би потреби в часі теперішньої кризи журитися нашим членам тим, що нема звідки платити вкладку до Союза. Бо обезпечення, навіть у разі неплачення, було би продовжувалось автоматично на певний час. Значить, була би можливість членови передержати лихі часи і бути обезпеченим та не тратити членства в Союзі.

Теперішне лихоліття повинно бути пропагандою за нові роди обезпечень в У. Н. Союзі. Хай нещастя буде хоч наукою на майбутнє.

ВІД ПОЛІТИЧНИХ СПЕКУЛЯЦІЙ ДО АКТИВІЗМУ

(Кореспонденція з Европи).

Впродовж нашого народнього життя мали ми хвилі піднесення духа й його упадку. Лінія задомань дуже гостро деколи відбивалася в душі прерізних поколінь. І ми самі вже переживали й переживаємо такий час, відчували й відчуваємо на наших спинах його наслідки. Що ті задомання є деколи надто гострі, то причини цього треба шукати в недостачі в нас великих, сильних горіючих знаків-символів, хочби в трагічній величі, які не давалиб нам попадати від одної остаточности в другу.

Кождий нарід із сильними здоровими гонами творить такі символи, біля котрих скупчується його душа. Він у своїй масі може виявити велику силу чуття й кинути її в слуснийчас на терезки долі, щоб жертвенним зусиллям створити многогранні духові вартости, що забезпечують його життя.

Український нарід нераз уже виявив таку готовість, він доказав, що може терпіти, вмирати для такого символу, дарма, що носії національних цінностей, видвигнені хвилею на провідне місце, в своїй меншедоцільній чи зовсім недоцільній політиці, ослаблювали його всякими орієнтаціями чи договорами з ворогами. Не зважаючи на це, всеж таки з поживних сторінок історії, в народній словесности, говорять до нас постаті тих, що в самопожертві йшли на здійснення „фантомів", „нереальних огників". Бо які повні блеску й особистих прикмет не булиб наші передові люди з минулого, то більше нас приковує до себе, зворушує й пориває ось ця самопожертва невідомих зчаста героїв. Зворушують і пориваютьнас не так великі імена голов з часів нашої збройної боротьби, бо вони, на жаль, усі майже пішли по дінді андрусівського договору (причинившися до польського або московського воза), але ті безіменні, пошестями й усякими невигодами биті сірі постаті, що кровю своєю забарвили рідні лани. І сьогодня не ті, що витрачають час і енергію на хитрих політичних спекуляціях або при „гербатках" чи інших „хапаннях", а ті, що з самозапертям без уваги на свою особисту безпеку й вигоди, протиставляться розкладовим ворожим зазіханням та не дають потоптати народній душі в московській грязі й варшавському сміттю, або йти манівцями політиканського крутіжа.

Густо-часто чути нарікання, що, мовляв, причина й ціле лихо наше це програна збройна боротьба. Тимчасом це не є нашим найбільшим нещастям, згадно не повинно їм бути. Натомісць нещастям нашим було б, що ми, програвши війну, замісць взятися за збирання наших власних порошених сил і йти через моральне відродження в один рішучий напрям визволення, пішли на гачок усяких орієнтацій, концесій і суто-галицького політиканства.

Бо чи візьмемо на увагу тих, що орієнтуються на Варшаву чи Москву або й тих, що замкнені в партійних кружках галицького хову ждуть від обторонних інтернаціоналістичних сил спасення, то видно, що всі вони накупу узалежнюють, підпорядковують національну справу інтернаціональній або вузько-партійній суспільно-клясовій доктрині.

Тимасом це все треба підпорядкувати нації, як врештою все, що їй до державного життя необхідне. Коли партії хотять, скажім, перевести в українській державі свої суспільні ідеї, то це не може ще нікого жахати, ані нікого наставляти ворожо до тих партій. Це їм вільно. Але не вільно їм узалежнювати розвязки національно-визвольної справи тільки від того, чи буде перемога соціялістичної чи капіталістичної течії, католицької чи вільнодумної, демократизму і т. д.

І аж дивно нераз стає, коли чути, як то партія називає себе українською й національною, а при з радощів зриводу якихнебудь успішних конференцій н. пр. II-го Інтернаціоналу й чваниться як великим своїм успіхом зв'язками з ним. Бо якжеж? Мовляв: і говорили дали й рясні оплески — словом, радуйся, український народе. Чи не було вже того? І промови були й оплески й велике спів-чуття, а у висліді... дуля. Що з того що н. пр. в Польщі, або чи в чому полекшало положення наше, коли в Польщі прийшли на початку до сили соціялісти? Чи не блахман це, якими стараються ворожі українству сили одурманити нас?

А наші новітні „помазані" від політики ликують. Невжеж не здають собі справи з положення? А може закрити хочуть отими бламанями свою важку хоробу волі, що їх немилосердно підточує? Потопаючий і за бритву хапається! Не треба тому її дивуватися зриводу того хаосу, боротьби ріжних теорій, дебат, коротко: пустомельства, накопиченого повними, оберемами хитрих програм, що у висліді вбивають всякий активізм.

А сук не в програмах, не в спекуляціях, витворених хитрим мозком, а в людях із серцем і душею, що перед лицем дійсности вміють хотіти, хочуть у боротьбі що дійсність знищити, що для „нереального вогника" вміють піти на особисті невигоди, а навіть страждання.

Наш активістичний табор хоче таких людей витворити. Він їх творить у дуже невідрадних умовинах, під безнастанною загрозою ворогів, у супроводі злобних „причіпок" усяких наших всезнайків, що мають непомильні рецепти на всякі наші болячки, але на протязі літ не кивнули ні пальцем, щоб правильність отих рецепт ділом ствердити. Вони, коли прийде мова про визволення, боротьбу, то тицьнуть вам під ніс гостро продумані „канони", по яким вестися повинно боротьбу. І ці правила так вам обчіхають рід усяких заковик, так хитро вимуштрують, що вам аж ніяково твориться супроти цієї наглядної простоти й „геніяльного пляну". Але на тому й кінець.

Оті голословні пляни, отсе метушіння суперечних, взаїмно себе виключаючих програм, комбінацій і брак усякої ясно означеної лінії довели до того, що молодше покоління, обєднавши себе в активістичному таборі, пішло „в розріз" з батьками народу. Стануло на сторожі чистоти визвольної думки, свобідної від усякого засіпчення та почало пробивати стіну, за якою криються і криється ослаблене наше рутенство: хитре, підлеє, ливе, нестидливе й труслиле.

Ось цей активістичний табор творить рівночасно національний символ. Творить його так, як уміє й як це йому в наших умовинах можливо. Він не карже, що у висліді тих його зусиль мусить зараз прийти, як їх завершення, держава. Він хоче покищо біля символу національної волі зєдинити всі активні розпорошені сили наші, він рве з отим усім, що засніпчує наше національне життя й во главі всіх наших діянь ставить наше: хочу! І маловажним є, як і що активістичний табор робить: чи більше чи менше ефектовні „фаєрверки", але важним тут є те, що він мязами волі, і напняттям кидає ратище. Байдуже, що хтось скаже, мовляв, недоцільно, невлучно, розтратно, шкода мязів і ратища. Хоч ратище може й не поцілить туди, куди булоб бажано, то це в нічому не зменшує вартости напняття волевої сили. Від доцільно, вправи, від опору середовища, якого силу треба збагнути, залежить, щоб згодом краще цілити.

Коли в часі минулорічної ратифікації накидалися всякі патріоти мокрим рядном на активістичний табор, ганьбили й висмівали його, то тим виявили вони своє духове убожество, яким тільки можна виправдати ці їх затії, принизити своїми нібито авторитетними голосами вияви нашого активізму. Та ба, питомим собі способом, крутими стежками, почали підривати довіря до нього серед української еміграції в Америці, де активістичний табор знайшов повну підтримку. Знаменним виявом того була кампанія „Діла" й „Громадського Голосу" та невеличкої групки їх приятелів у Америці, дуже „хитро", так по рутенськи, переведена. Щоб припинити збірку на боєву акцію, вони не вагалися кинути наклепи, що гроші пропали й у цей спосіб „серед еміграції викликати недовіря та унеможливити на будуче подібні збірки. Посуджували в провокаторстві, в самозванстві, словом: кинули в бій усі темні сили.

І який вислід? Українська еміграція в подавляючій своїй частині дала їм гідну відповідь. В часах великого безробіття, загальної економічної кризи, вона на протязі останніх місяців жертвувала на цілі активістичного руху вдвоє, ба навіть у троє більше, ніж це вона колинебудь у сприятливих для себе умовин, на якунебудь іншу ціль давала. І тим дала вона поличник тим усім, що бажалиб „спекульнути" та рівночасно осудила ті круті стежки, яким тупцюють чільні представники партійно-політичної еліти. Глибоким чуттям ведена наша еміграція в Америці, через підтримку тих, що не ради слави, почестей або особистих вигод пішли на боротьбу проти займанців, вказала на шлях, яким має йти доля українського народу. І не злякали й не лякають жертви, бо вона свідома того, що там, де падуть жертви, там побіда. Вона памятає й знає це з історії Христової церкви, що згодом полумям охопила світ цілий.

І хоч саме ці жертви викликують у „патріотів" крокодилеві сльози, хоч вони по цимірськи душею й серцем болюють, то в нічому їм уже вплинути на хід подій. Не завернути їм уже колеса. Вони виявили себе такими, якими дійсно є: хитрунами, що бажалиб чужими руками вигортати з огню печену картоплю. Хай отже вигортають. І хай, розвязуючи, замотують ще більше отсей штудерний український узол. Хай усіх знахорів світа на пораду собі закликають і хай ростуть, по свойому переконанні, на силі й значінні. Нам байдуже до них. Бо не вони заважать на долі нашого народу, а ті, що волевим напняттям цей узол розітнуть.

Омелян Грибівський.

НОВІ ТЕАТРАЛЬНІ ТВОРИ

ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ.

ПІДГІРЯНЕ, Мелодрама на 3 дії (9 осіб)	25 ц.
ЯГІДИНЕ ПОДРУЖЖА, комедія на одну дію. (4 особи)	15 ц.
ЛЮДСЬКІ ЯЗИКИ, комедія на одну дію. (7 осіб)	20 ц.
МАНИЩІЦИ, трагікомедія на 3 дії, з канадійського життя (8 осіб)	30 ц.
АМЕРИКАНКА, комедія на 3 дії. (7 осіб)	25 ц.
ПРАФ фон ГАБЕНІКС, комедія на 2 дії. (9 осіб)	20 ц.
ГАРНА ГРИШНИЦЯ, трагікомедія на 2 дії. (4 особи)	20 ц.
ВУЙКО З АМЕРИКИ, комедія на 1 дію. (5 осіб)	25 ц.
ЗАЗДРІСНІ, комедія на 2 дії. П. Франка (5 осіб)	20 ц.
РАДНИК ЗАРУЧИВСЯ, комедія в 5-ьох актах, В. Будзиновського (15 осіб)	25 ц.

"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

Д-р Остап Грицай.

СТЕФАНИКОВА ПІСНЯ ПРО ЗЕМЛЮ*)

То є такі книги у світі, написані великими, Богом натхненними творцями, що коли їх отворши і почнеш читати, то вони, хоч ніби німі і з мертвого паперу зложені, стають солодкою піснею співати тобі. Може тому, що всяке велике творче Слово — з божеського духа пісні в начали почате. Або може тому, що все велике і творче, богоізбранним мистцем сотворене, це від віків і на віки вічні пісня, в тони або у слова, у краски або у мрамор, в органове гудіння моторів, або в ритм походу радісних життям мас заклята пісня. А ще може й тому, що в ту благословену хвилю, коли така книга під руками творця у вдумчивій самоті його роботні рождалася, то найтайніші глиби його Душі тихо-врочисто отворилися, і те, що там найтаємніше — любовю творця було вихохане й полюблене, — промовило до нас чудотворно розспіваним голосом великої Любови. Заправду — чудотворно розспіваним голосом великої Любови. Заправду — чудотворно розспіваним голосом, бо й голос кожної великої любови це захоплюча, невіруча пісня живої душі, все одно ким і де виспівана: матірю в безсонну ніч над дитиною, коханкою в першій самоті з коханцем, жайворонком у його ранній молитві до сонця, чи поетом у його пестінню з творчою мрією.

І от і Стефаникова книга про Землю це така пісня, повна чарівної краси, з глибин любови до рідного народу виспівана.

Ви слухайте тільки, про що він тут узявся нам розповідати. От зараз перше оповідання: **„Вона-Земля"**. Це щойно почалася війна, перший хаос воєнного лихоліття обхопляє землю, люди, дотеперішні її господарі, збираються утікати перед війною у світ за очі. Втікає перед нею з зеленої Буковини й дід Данило, забравши з собою пять кованих возів, набитих усіляким добром, жінку Марію, дві невістки дітьми та ще й доньку з маленькими. Втікає Данило у світ за очі тай стає по горозі в діда Семена на ніч. Не знати, чи прийме? Але Семен не дурно український хлібороб: чим там уже хата багата, тим і гостеві рада. — „Ночуйте — каже до Данила — та будьте гостями. Сяду я коло вас, та побалакаю з вами, а жінка най варит вечерю". — Як сказано — це не завида Мазур і не захланний Москаль, а наш український селянин, що тішиться гостем та ще й каже, що з гостем Бог у хату зайшов. Ну, а тут ще гостям діда Семена треба розваги, та ще й якої, бо вже то воєнним утікачам хіба нікому не з медом. — „Бадю Семене — жалується Данило — на вороні коні та на вози ковані я склав свої діти, аби їх на наругу не подати. Як попа з попадею скували та повезли в гори, як професора вели вночі, Бог відсть куда, а віта повісили серед села і поклали жовніри, аби хто не ховав, то я відрікси землі тай кров свою наклав на ковані вози, аби ніхто єї не споганив... Москаль іде і сонце залягає. І Хина і Сибір та дикий нарід з цілого світа; старих ріжут, молоді жінки гвалтують та цицки відрубують, а малі діти ведут у колю та розкидают по пустих землях у далекім царстві... Та вікна в селі поспліли, а дзвони заніміли. Кара божа спустилася на нас за гріхи цілого світа. І від тяжкої руки Господа милосердного я пробував кров свою, діти мої, забрати в мир хрещений" (ст. 4).

Але з цим усім вийшла в нього ще й важка турбота з жінкою. „...Уже пятьдесять років, як за мною — каже Данило — та тепер здуріла... Доки ще з фіри виділа наше село, то плакала та з воза тікала, та невістки здоганяли; а як не вздріла вже свого села, то заніміла. Та сидит оттут німа межи внуками..." (ст. 3)

Яке диво! Чуєте, чуєте її, Стефаникову чудну пісню про рідну людям землю? То доки стара Марія ще з фіри виділа рідне село, то душа її ворохобилась з усіх сил проти останнього прощання з тим селом; а як не вздріла його більш, то просто занімілa. Але яка тая глибінь, така сила й така тісність любляного звязку між душею української людини і душею рідної її землі у творах Стефаника, і так усціло обєднується життя одної з життям другої, що коли розлучиш їх насильно, то осамотнена людина з жалю німіє, — „Бадю Даниле, не дивуйте! — каже до стурбованого Данила Семен. — Вона лишила слова свої на вікнах та на золотих образах в своїй хаті, то вони як пташечки бются по порожні хаті, як сироти. Молитви шебечут по вуглах, а баба без них німа буде..." — І от старий Семен угостивши щедро втікачів, починає вговорювати їх, що не годиться хліборобові кидати рідної землі навіть і тоді, коли нею переволюється лютий чужинецький наїздник, московський варвар з його монгольськими союзниками. — „Старий птах — міркує Семен — най гнізда старого не покидає, бо нове збудувати вже не годен. Бо ліпше, аби єго голова у старім гнізді застигла, як у яри прим чужі дороги!" — А далі: „А куди ви сі вібрали? За панами й за жидами?... Як увідете в чужий язик (край), у великі студені мури, то доля розфурее вас по каміню і лиш спитки вам буде наша красна земля, а руки закостенілі будут з непамяти сіяти на смітпанам, що спацірують, яру пшиницу, по каміню. Бог не прийме вас до себе з того каміня, але йде перед свої ворота, як вас убют на наші землі. Вертайтеся на свою мисконьку землю, а там буде вас Бог благословити і на шибениці..." (ст. 6). — А коли Данило, зворушений словами Семена, рішається вертати до дому, стається перше чудо: його оміяла жінка відзискує з радости мову.

Бо рідна земля є як тепій життя.

Так коли можемо з повним правом сказати, що це коротке оповідання „Вона-Земля" належить до одного з артистично найкращих у нашій збірці, то мусимо підкреслити притім ще й те, що й ідеольогічно воно одно з найважніших у Стефаника взагалі. В нечайним оміянню Марії у очей останні ознаки рідного села, є вражаючий символ ліпі повної душевної, немочі хлібороба, відірваного раптом від рідного чорнозему. Риса мужицької консервативности в відношенню до шматка прадідної землі простуває тут уже з усією однозначністю її, як високо культурної так і етичної вартости, і тому з чисто ідеольогічної сторони нарис „Вона-Земля" є своєрідним завершенням внутрішнього тла в усіх дотеперішніх оповіданнях Стефаника, зокремж з його потрясаючим своїми картинами оповіданню п. н. **„Камінний хрест"** (1900). Адже вся, така невимовно горестна трагіка судьби героя цього останнього, емігранта Івана Дідуха, спричинена виключно тим, що страшна матеріяльна нужда села примушує його, як і сотки інших, продати рідну землю та шукати щастя за морем. Але Дідух почуває всетаки, що в цім покиданню землі й життя прадідів є щось нечувано аномальне, проти божого й людського ладу. Він скидає відповідальність за це на своїх письменних синів, які підбунтували в першу чергу стару Іваниху; він знає, що „Бог гнівається на таких", що „землю на гиндель пускають" і з глуливим докором говорить про тих молодих газдів, що то „за землев не згоріли". І томуто від тієї, що так сказу, критичної самосвідомости Івана Дідуха до незрушимо закріпленої мужицької ідеольогії діда Семена в нарисі „Вона-Земля" — це вже тільки один крок. Розпучливий конфлікт в душі емігранта, примушуваного злиденними обставинами втікати в чужину, а всіми жилками серця звязаного з рідною землею, розвязується тут — в повідонню „Вона-Земля" — остаточно і з усею рішучістю по рідній непереможній любови до мужицького прадедемету — Землі. „Наше діло з землею — каже твердо Семен: — пуститіщ її, то пропадеш, тримаєш єї, то вона всю силу з тебе вігортає, вічерпує долонями твою душу; ти припадаєш до неї, горбишси, вона з тебе жили висотує, а за то в тебе отари та стада та стоги..." (ст. 5).

І таким чином оповідання Стефаника це з погляду на їх ідеольогічну сторону своєрідне продовження того **перше виразу в всеціло національністичного світогляду Шевченка**, з глибин якого наш великий поет співав колись у своїм безсмертнім **„Посланію"** (1845):

„...Нема на світі України,
Немає другого Дніпра..."

Правда — незвичайно скупий і поздержливий на слова Стефаник, цей письменник, у всій творчости якого не стрінете ніде ні сліду якоїсь блискучої фразеольогії або реторичного патосу, не любив у своїх перших оповіданнях говорити про такі питання безпосередно, називати свій Рідний Край по імени. Але ми почуваємо всю незбагнену любов Стефаникової людини до рідного житла й рідної землі, коли бачимо, як безпомічна та людина гине, або принаймнше є вона в небезпеці згинути, коли від того природнього її житла віддаляється. Та наскільки Стефаник у своїх перших творах велів нам схоплювати трагічну вагу землі як прапервісного елементу мужицької людини більш інтуитивно, то в його найновійшій збірці оповідань висловлюється-ть-ся то все просто, однозначно пророчистими словами безпосереднього захоплення, задля чого слово „Україна" тут стоїть не на кожній сторінці. Возьміть тільки кілька речень з нарису п. н. „Марія": „Хоругви і прапори шелестіли над ними і гримів спів про Україну..." „Я не знала добре, я невинна, що моя голова здуріла, як тота **Україна** забирає мені дти..." „Ви відай тоті, що мої сини вас любили **Українці...**" „Чує кожде їх слово колинебудь сказане і кожду розмову за **Україну...**" — „А старший син Марійн виліз на сам вершелок тай так гадно говорив до нас, що і цеї нашої мегили будемо дивитися на велику могилу на **Україні**, щоби ми були всі одної мисли..." — І цілий ряд такого іншого. Словом — Стефаниковий спів про землю в нашій збірці-це повний глибокої любови спів про Україну про викохану нею красу української людини.

Бо слухаймо тільки далі.

(Конець буде).

*) Василь Стефаник: Земля. Нариси й оповідання. З передмовою Д. Лукіяновича. Львів 1926.

Прибувший: — Я хочу бачити голову дому.

Дочка: — Ви мусите зачекати хвильку, бо ця справа тепер якраз рішається.

— Моя мама сушить на зиму грушки, сливки, яблока, а твоя?

— Тато каже, що мама сушить йому голову.

Також правда.

— Не пийте так багато. Це вкорочує життя на половину.

— Не шкодить. Зате чоловік часто бачить його подвійно.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕДОСТАТКИ МУЗИЧНОГО ВИШКОЛЕННЯ НАШОЇ МОЛОДІ.

Нехай настановляється над тим, що так богато дітей учиться музики, що майже не маємо музикантів, які жили би музикою серед загально-американського світа, але не маємо навіть для домашнього вселюдського національних свят відповідного числа солістів, бо навіть аккомпаніяторів мусить бракувати серед чужинців.

Коли глибше вглянути в ту справу, то видно, що маємо до діла з великою аномалією. По мойому думкою, коло 600 молодих українських учнів бере рочно лекції музики в самому Ню Йорку, т. є. майже 2 рази стільки, що в Галичині. Тільки та ріжниця, що в Галичині є далеко кращі висліди з науки, в Львівськім Державах студіює музику рочно яких 2,000 Українців Рахуючи, що річно кошти науки учня тільки $50 (в дійсности богато більше), то маємо рочно $100,000, не говорячи про моральну шкоду, т. є. нервіяз і здеморалізовання наших дітей, котрі перестають вірити в свою вартість і занедбують науку музики з поті-доно, що „так не будуть їсти з того хліба". А кождий знає, що кождий фах, щоби з нього робити життя, вимагає основного знання і тільки ті люди, що знають своє знання, мають чисмо, що воно дасть їм держання.

Навіть тепер є невелікі надії, щоби в найблизчий будучний американсько-українська еміграція могла видати 2,000 студіюючих рочно кількох артистів, котрі служилиб своїй нації. Але використані літа наших молоді проминають скоро, і як життя, 20 літ, замикає вістрі до обох американських музичних шкіл, в яких не тільки нема задармо, але і є дана нагода для молодого артиста для гарної карієри.

Правда, така підготовка коштує гроші, а особливо богато коштує нерозумних людей. Зваживши, що богато наших учнів по 10 літах (!!!) на ноті не пройшли основних елементів свойого інструменту, витратили, якщо числити тільки по $50 на рік, 500 долярів задармо (в дійсности більше, як два рази стільки) і не осягнули навіть того, що мусить бути найдальше до року вивчене і засвоєне. Виступ восьмилітнього скрипача Ріккі, який учився всього тільки два роки (мав щоденно лекцію), доказав, що наука музики не мусить бути довга, але добра. І жаль робиться, що наші діти з такими талантами стають жертвами невіжества і легкодушности. Знаю, що не всім можливо позволити собі на щоденну лекцію, все таки за 3-або 4 роки, по 2 лекції тижнево, мусів би бути учень підготовлений для принятя до одної зі згаданих першоклясних музичних шкіл, де дитина має забезпечену будучність і з яких шкіл Українці мусять безусловно користати, щоби стануги на ноги в музичнім світі. Кождий приватний учитель з вдоволенням передасть тамту для свойого учня, щоби мати добрий кредит. Згаданий хлопчик мав науку дармо, з певними супроти свойого учителя зобовязаннями, однак для наших людей кровна образа предложити їх дитині науку дармо. Це знаю з власного досвіду і дивно мені, що стільки літ мене добрі люди (Українці) учили дармо.

Яка причина втрати стільки літ задармо? Безперечно найважливий вибір учителя. Але бачить, як він добрий знавець свойого діла, бачить, що від нього вимагаєся тільки продажі часу. Його поради приймаються з підозрінням, а позатим батьки не пікаві оцінити його прихильности. Ширення його клієнтури і розголосу. Він сам очікує з тижня на тиждень втрати свого учня і тому дає тільки свій час і гарні слова — себто те, чого від нього хочуть, — або, як може собі дозволити — позбувається такого ученика.

Але звичайно беруть наші люди будьякого учителя, т. є. або самого того музиканта, що так гарно на весіллях грав, або його 14-літнього ученика „Нехай так", кажуть, „дістане початків", і ті „початки" є властиво „кінцем". Діти звичайно не люблять вправляти дома, за виїмком перших трох місяців, поки ще інструмент для них новина. Некомпетентний чоловік не тільки не використає тих перших трох місяців, але не дотяне привичок яких потім не можна викорінити. Особливо не звертає уваги на інтелектуальну сторону процесу, науки і можливости концентрації свідомости ріжних функцій рук, рамен і пальців у звязи з читанними нотами, які в додатку мало хто знає, як і називаються. Часто посилається до якоїсь „американської" школи, яка мусить виказуватися скількістю учнів перед богатими людьми, що її в добрій віри піддержують. В одній з таких шкіл, яка від українських дітей аж кишить, сказано мені: „Ми є тут не для учення музики, але для американізовання чужинців, а як бачимо в учня успіхи, то стараємося його знеохотити, або дати йому якийсь інший інструмент. Досить і так є американських музикантів; чужинецькі діти їм не повинні хліба відбирати".

Розуміється, що тут найбільше винні самі батьки, які не хочуть учитися з досвіду інших і не знають та не хочуть знати, як треба дитину провадити, щоби в найкоротший час (поки ще Івась не є Іваном) здобути основи техніки інструменту, а не грані, як папуга, ріжні танки і кусники, які не доказують ще, що хтось уміє грати. Кромі того наші батьки або занадто строгі до своєї дитини і не можуть розуміти, що діти звичайно (як і дорослі) ліниві є до тяжкої праці — а студії музики це дуже тяжка праця, як має бути неї „колач". Дуже часто знеохочують вони дітей всякими зайвими увагами. Мами просять, щоби з дитиною працювати „помаленьки і полегеньки", а тому діти дуже раді і так знеохочується не тільки дитину, але і зичливого учителя, на якого все додатно діле, як батько, що все приступний на лекції, в дома доглядає, щоби син вправляв по вказівкам учителя.

Рада для батьків така: Від самого початку брати учителя, відомого зі знання свойого інструменту і в якого інтересі є вироблювати собі добрих учнів. Не відноситися до нього як до продавця свого часу „костумерам". Відноситися до нього щиро, як до найкращого приятеля своєї дитини, то він таким буде і все зробить, що в його силах. Дитини не знеохочуйте і думайте над кождим словом до неї, запізнавайте її з доброю музикою (не коршемним „джезом"), яку можна почути часом через радіо навіть, а особливо у першорядних концертових салях, на які часто має учитель вашої дитини тікети дармо, щоб учень знав, до чого може колись, при праці, допровадити. Найбільшою оцінкою праці учителя є зединування йому нових учнів і батьки повинні про таке не писане зобовязання памятати. Не майте перед ним якихнебудь секретів, але як ви певні, що учитель не добрий, покиньте його, але не хитруйте, бо це все деморалізує дитину. Дитина може потім до батьків відноситися, як батьки відносилися до її учителя-добродія, бо зичливости і приятеля за гроші купити не можна.

Роман Прилаткевич.

Ню Йорк, Н. Й.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за серпень 1931 р.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Стухляк Марта.
В. 8. Ковалюк Іван, Цевнців Василь.
В. 14. Супко Семен.
В. 16. Орищін Михайло.
В. 26. Петрина Петро.
В. 47. Пастернак Марія.
В. 48. Мицьо Анна.
В. 53. Малієвич Богдан.
В. 64. Гайдак Анна.
В. 65. Левчик Юстина.
В. 90. Чепа Марія, Худовий Лаько.
В. 98. Повроїник Павло.
В. 108. Бабяк Ева.
В. 112. Данина Анеля.
В. 123. Янун Олена.
В. 132. Сікальська Фрайка.
В. 133. Вессон Павло.
В. 134. Грицевько Сузанна, Шарп Ева, Кісик Анна.
В. 143. Дудяк Іван.
В. 161. Михальський Едвард.
В. 168. Мочара Розалія.
В. 206. Гницько Франка.
В. 213. Крикутяк Варвара.
В. 217. Родерик Іван, Пасняк Теодор.
В. 221. Кучир Антін.
В. 223. Катулька Микола, Катулька Йосиф, Катулька Теодор.
В. 236. Шумак Розалія.
В. 237. Куріша Анна.
В. 239. Мокрицький Михайло.
В. 258. Михалюк Лев.
В. 270. Кулич Андрій, Косоноцька Евгенія.
В. 273. Гусяк Стефан.
В. 276. Макар Петро.
В. 295. Кудяра Теодора.
В. 300. Кориновський Дмитро.
В. 306. Войчицький Михайло.
В. 321. Чайка Катерина.
В. 363. Балацький Іван.
В. 367. Котило Іван.
В. 369. Климишин Гнат.
В. 371. Руда Анна.
В. 376. Кравчук Катерина, Шевчик Анна.
В. 385. Бачинська Анеля.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Фридман Йосиф, Новак Семій.
В. 5. Дайсак Микола.
В. 18. Зопко Микола.
В. 20. Богач Михайло.
В. 24. Мичиновський Григорій.
В. 37. Слиш Юлія.
В. 56. Пуцило Михайло.
В. 63. Антошик Анна, Горнецький Карло.
В. 65. Ловрів Олекса, Риент Андрій, Василевич Василь.
В. 78. Опарчик Іван, Когут Михайло.
В. 81. Печерщин Василь.
В. 86. Овсяник Іван.
В. 90. Даниляк Яким, Кривецький Йосиф, Зупкович Семеон.
В. 95. Славич Олекса, Славич Таця, Щодик Федько.
В. 117. Дерек Генрій, Тисаровський Микола.
В. 120. Русенько Михайло.
В. 121. Бих Семен, Вітенак Ілько, Вітенак Анна.
В. 126. Бігун Михайло.
В. 132. Братайко Іван, Сверид Олекса, Біліньска Марта.
В. 137. Стиран Марія, Звіженська Магда.
В. 159. Федоришин Іван, Федоришин Антін, Федоришин Анастазія, Федоришин Стефанія.
В. 163. Синюк Юрій.
В. 164. Макар Іван, стар.
В. 182. Такутинський Пилип.
В. 183. Кузимич Ілько.
В. 193. Сисак Теодор, Сисак Параска.
В. 218. Омелян Андрій.
В. 230. Бутрій Софія.
В. 234. Булик Роман.
В. 235. Ясинський Микола.
В. 237. Яворський Данило, Лашок Іван, Гаврилюк Іван.
В. 238. Каштанюк Володимир.
В. 247. Барви Анна.
В. 252. Максим Теодор, Загачинський Дмитро, Кирелейза Ів., Процько Стефан.
В. 263. Липка Роман, Роїк Лука.
В. 266. Климків Михайло, Ффедишин Стефан, Федишин Ева.
В. 270. Панас Леон.
В. 276. Деленько Анна, Лявринок Михайло, Макар Іван, Мельник Евфрозина, Мельник Онуфрій.
В. 282. Гуменюк Василь, Гуменюк Евгенія, Окіина Анастазія, Онкний Андрій.
В. 288. Грегораш Михайло, Коростенський Василь, Присташ Анастазія, Присташ Федор, Шевчук Максим, Шевчук Василь.
В. 290. Сенчишин Михайло.
В. 292. Градовський Андрій, Луцейко Йосиф.
В. 300. Сенчишин Михайло.
В. 307. Церковний Андрій, Прус Анастазія, Прус Петро.
В. 321. Андрушко Текля, Грос Франко, Коцюб Василь, Лев Агафія, Шпіц Марія, Лопушевич Михайло, Шпіц Григорій, Винник Ілько, Винник Марія, Винник Петро.
В. 326. Цвідак Петро.
В. 330. Андрійшин Іван.
В. 336. Федорович Антін.
В. 365. Цесля Павло.
В. 367. Бігун Анастазія, Бігун Дмитро, Хомин Кирило, Петрів Михайло, Чолій Онуфрій, Федик Дмитро, Петрів Анастазія.
В. 368. Савечко Текля, Савечко Пилип.
В. 384. Фігура Микола.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 83. Газдун Василь, Газдун Катерина.
В. 128. Савчин Таціяна, Савчик Михайло, Смола Григорій.
В. 139. Капустяник Бенедикт, Капустяник Ксенія, Капустяник Олекса.
В. 156. Сапко Петро.
В. 163. Дюпгун Григорій.
В. 170. Ковальчик Іван.
В. 215. Кругляк Іван.
В. 223. Крайнівський Володимир.
В. 247. Чорній Теодор, Чорній Анна.
В. 270. Коваль Василь.
В. 296. Лобур Петро, Лобур Катерина.
В. 360. Еваночко Анна.
В. 361. Катулька Йосиф, Катулька Катерина, Шеремета Фенія, Катулька Катерина, Катулька Юлія.
В. 378. Бончук Микола.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 8. Сверид Анастазія, Каляк Іванд, Максимч Олена, Сверид Дмитро.
В. 14. Кодзін Володимир.
В. 21. Черяк Григорій, Базар Марія.
В. 22. Загадська Анна.
В. 29. Денес Микола, Кульматицька Марія, Ковалевич Семен.
В. 32. Лезенков Семен, Семенько Дмитро.
В. 34. Чиерид Анастазія, Чиерид Іван, Фурдин Марія, Галадій Юлія, Говарда Марія, Говарда Василь, Кузан Франко, Кузан Анна, Лозинський Василь, Тужинська Анна, Запотицький Михайло, Шпець Іван, Шпець Марта, Фурдин Бенедикт, Дмитрко Катерина, Гуженицький Теодор, Запотицьк Марія, Задорожна Катерина, Задорожний Іван.
В. 41. Рагуля Параска.
В. 47. Чапко Ольга, Заблоцька Катерина.
В. 49. Безубка Йосиф, Подлузний Михайло.
В. 51. Голат Дмитро, Голат Франко, Голат Каролька.
В. 53. Пук Марія.
В. 59. Кохановський Йосиф.
В. 62. Костишин Теодор, Костишин Марія, Висоловська Анна, Сорич Василь.
В. 64. Пачковський Іванн.
В. 65. Нагребецька Оленн.
В. 67. Андрущко Антін, Шимановський Павло.
В. 70. Чупраський Павло, Костельний Володимир, Стельмах Михайло, Стельмах Каритон, Стельмах Микола, Ухура Іван.
В. 72. Собек Михайло.
В. 74. Ліско Андрій.
В. 75. Дідуля Стефан, Дідуля Анна.
В. 76. Свербивуе Стефан.
В. 81. Ленута Франциішек.
В. 84. Бурко Іван.
В. 85. Страк Михайло.
В. 94. Гузар Володимир.
В. 96. Деленько Михайлна.
В. 99. Федаш Пронко, Федаш Анна.
В. 100. Макар Микола, Заретський Лука.
В. 102. Лучкович Ева, Лучкович Іван, Стрельбицький Йосиф, Смільчок Йосиф.
В. 105. Солян Павло.
В. 106. Атаманець Дмитро.
В. 108. Лихва Маддалена, Лихва Стефан.
В. 110. Гуда Олекса.
В. 112. Паплик Катерина.
В. 113. Коземчак Михайло, Пішок Юрій.
В. 114. Обаль Антонина, Обаль Павло.
В. 126. Николайк Антін.
В. 131. Цап Данило.
В. 132. Біліньский Стефан.
В. 135. Матерна Йосиф, Беца Федор.
В. 140. Голюк Луць, Тихоневич Гавриїл, Левінський Микола.
В. 142. Соболовський Михайло, Габир Володимир, Чупчак Яцко.
В. 147. Потіка Константин, Семанишин Павло, Хрін Вікторія, Лопушанський Григорій, Потіка Анна, Горбелевич Павлина.
В. 151. Семенишин Марія.
В. 155. Хоминь Василь.
В. 161. Юрчак Іван, Юрчак Катерина.
В. 168. Лопушанський Йосиф.
В. 170. Сілецький Йосиф.
В. 173. Лазорчик Іван.
В. 175. Смук Антін.
В. 176. Гуйдаш Йосиф, Машко Павло.
В. 177. Лаврів Марія, Заржицький Мариян, Магировський Микола, Заржицька Йосифа, Хомишин Марія.
В. 179. Бартош Іван.
В. 190. Мацюнович Марія.
В. 196. Костів Петро, Волошин Іван, Волошин Анна.
В. 209. Кельман Стефан.
В. 210. Лопата Іван, Ковтун Яцко, Пакула Андрій.
В. 218. Козицька Бронїслава.
В. 219. Фурта Іван, Якимів Дмитро.
В. 221. Стронський Василь.
В. 223. Кавалевич Михайло, Куземка Анна, Куземка Василь, Ощипко Катерина, Ощипко Микола.
В. 230. Кончак Софія, Кончак Яків.
В. 235. Шестак Іван.
В. 238. Селінський Григорій, Штогрин Стефан, Штогрин Катерина.
В. 246. Страхоцький Іван.
В. 247. Гук Теодор.
В. 254. Гаврилич Михайло.
В. 255. Кочерник Михайло, Марушак Іван.
В. 263. Солтис Іван, Тупиця Трофим.
В. 266. Сивик Стефан, Вільчиньский Микола.
В. 269. Руда Марія, Рудий Дмитро.
В. 276. Гер Михайло, Дубек Мирослава, Фірич Семен, Котуля Парасска, Махник Теодор, Миник Микола, Тер Ева.
В. 282. Костюк Стефан, Смороль Йосиф, Смороль Варвара.
В. 285. Кривий Томко.
В. 288. Махів Василь, Стариновська Марія, Стариновський Іван.
В. 292. Хоминь Петро, Свантко Андрій.
В. 293. Орищин Іван.
В. 300. Балигун Петро, Ярчах Іван, Клипак Настуня, Ярчак Катерина.
В. 303. Філовят Юлія.
В. 324. Лупик Яким, Семенюк Петро.
В. 326. Тиванюк Йосиф.
В. 335. Галатій Марія.
В. 336. Дурич Семен.
В. 340. Саланський Йосиф.
В. 341. Бохонок Василь, Сорочак Микола, Саврук Михайло.
В. 345. Менюк Ілько, Менюк Анна.
В. 346. Грицюк Анна, Грицюк Корнило.
В. 355. Блакита Анастазія.
В. 358. Лацук Софія.
В. 361. Матвіїв Михайло, Матвіїв Катерина, Петрівський Петро, Матвіїв Денис, д-р Цегельський Льонгин.
В. 363. Михалюк Петро, Михалюк Анастазія.
В. 364. Чорний Михайло.
В. 367. Ромач Тимко, Федоришин Іван.
В. 387. Лущко Анна, Піччок Олександра.
В. 389. Бородовський Тома, Палямар Марія.
В. 384. Дячун Карпо, Фігура Іван, Котов Яків, Турко Розалия, Турко Василь.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 48. Катулька Юстина.
В. 69. Бончук Микола.
В. 96. Копачук Микола.
В. 170. Кругляк Іван.
В. 252. Капустяник Бенедикт, Капустяник Олекса, Капустяник Ксенія.
В. 292. Лобур Петро, Лобур Катерина.
В. 295. Гуневич Стефан.
В. 345. Лазовська Анна, Лазовська Анеля.
В. 352. Ніоник Йосиф, Смола Василь, Смола Володимир, Ціник Юлія.
В. 361. Осадач Олекса.
В. 388. Ціник Василь.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 37. Фуртас Софія.
В. 116. Юскевич Йосиф.
В. 127. Буршитинський Іван.
В. 128. Коваль Григорій.
В. 161. Петренкевич Михайло.
В. 247. Левицький Константин.
В. 303. Гнатюк Василь.
В. 333. Федаш Марія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1931 р. було у У. Н. Союзі повнолітніх членів 21,081
В місяці серпні 1931 р. принято нових 54
В місяці серпні 1931 р. принято наново 104
В місяці серпні 1931 р. принято з переступними листами 27
В місяці серпні 1931 р. принято з інших клас обезпечення 5
Разом 21,276
В місяці серпні 1931 р. суспендовано 207
В місяці серпні 1931 відійшли з переступними листами 875
В місяці серпні 1931 відійшли до інших клас обезпечення 5,206
В місяці серпні 1931 померли 240
З кінцем серпня 1931 р. в У. Н. Союзі було повнолітніх членів 21,036

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	9
В клясі А	на $ 250	376
В клясі А.А.	на $ 500	5,700
В клясі В.	на $ 750	875
В клясі С.	на $ 1000	13,108
В клясі В.Е.	на $1500	300
В клясі С.С.	на $2000	104

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з складками до 70 року життя.

В клясі О.	500 на $ 500	78
В клясі О-1000	на $1000	75
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	2
В клясі О-2500	на $2500	1
В клясі О-3000	на $3000	1

Обезпечення платне по смерти з складками протягом 20 літ.

В клясі Р.	500 на $ 500	60
В клясі Р-1000	на $1000	131
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-2500	на $2500	96
В клясі Р-3000	на $3000	4

Обезпечення платне за життя з складками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е.	500 на $ 500	105
В клясі Е-1000	на $1000	98
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	4
В клясі Е-3000	на $3000	1
Разом		21,036

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 2. Колодій Микола.
В. 5. Сидор-Григорій, Сидор Надія.
В. 10. Лопата Олександер, Погода Текля, Погода Ольга.
В. 47. Пастернак Анна.
В. 48. Куземка Едвард, Куземка Орися, Куземка Фльорія, Куземка Йосиф, Куземка Ілько.
В. 98. Повроїник Павло.
В. 102. Голюська Катерина.
В. 132. Ощипко Григорій, Дудик Анна, Дудик Павло.
В. 143. Ковальчук Володимир, Ковальчук Василь.
В. 203. Павчак Ірина.
В. 220. Біляй Зеноній.
В. 221. Дзуль Михайло, Дзуль Анна, Дзуль Марія.
В. 225. Дрозд Іван, Дрозд Анна, Дрозд Марія.
В. 232. Кічан Юрій.
В. 278. Сенюк Марія.
В. 316. Пацучак Михайло.
В. 348. Куртяк Марія, Куртяк Олена, Куртяк Юлія.
В. 384. Кілик Олена, Кілик Михайло, Кілик Стефанія, Кілик Анна, Кілик Юстина, Макар Михайло.
В. 400. Бойко Михайло.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 18. Зопко Олена, Зопко Григорій, Зопко Стефанія, Зопко Павлина, Зопко Микола, Зопко Домінік.
В. 47. Гуменюк Йосиф, Водзицька Франка, Водзицький Едвард.
В. 48. Мезка Марія, Мезко Ольга, Мезко Франко, Мезко Михайло, Мезко Олекса, Міщко Василь.
В. 65. Питковський Михайло, Питковська Анна.
В. 70. Гладкий Роман, Панькін Катерина, Панька Михайло, Панькін Марія, Панькін Богдан, Панькін Мирослава, Смеречанська Катерина, Стадник Анна, Стадник Іван.
В. 121. Бик Володимир.
В. 128. Микитка Михайло, Микитка Розалія, Микитка Іван.
В. 137. Стиран Іван, Стиран Павлина, Стиран Стефанія, Стиран Анна, Стиран Катерина.
В. 159. Федоришин Марія, Федоришин Анна, Федоришин Стефан, Федоришин Ева.
В. 193. Гайдук Стефан, Гайдук Юлія, Гайдук Василь, Гайдук Теодор, Гайдук Анна.
В. 247. Баран Володимир, Баран Ольга, Баран Стефан.
В. 266. Ффедишин Марія, Ффедишин Ф., Ффедишин Анна.
В. 270. Панас Емілія, Панас Мирослав.
В. 276. Бірців Анна, Бірців Іван, Макар Петро, Войтечко Петро, Затхий Михайло, Матхий Дмитро, Біляк Стефан, Деленько Олена, Деленько Михайло, Деленько Марія, Керда Марія, Керда Володимир, Керда Катерина, Кухарська Марія, Кухарська Розалія, Кухарський Іван, Кухарський Стефан, Макар Андрій, Макар Марія, Шевцюк Олена, Шевцюк Микола, Войтечко Елисавета.
В. 282. Окіинний Іван, Окіинний Марія, Окіинний Василь, Окіинний Петро.
В. 321. Ших Марія, Ших Григорій, Виник Іванна.
В. 326. Срибер Петро, Срибер Стефан, Срибер Михайло, Срибер Антін, Срибер Андрій, Срибер Стах, Срибер Йосиф, Срибер Володимир.
В. 338. Бархолик Михайло.
В. 367. Бігун Анна, Петрів Параска, Петрів Теодор, Петрів Василь, Петрів Анна.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 83. Газдун Володимир, Газдун Олена.
В. 128. Савчин Анеля.
В. 128. Савчин Софія, Савчин Стефан, Савчин Ілько, Савчин Іван, Савчин Григорій, Смола Йосиф.
В. 261. Катулька Василь, Катулька Григорій, Катулька Василь, Катулька Йосиф, Катулька Ольга, Катулька Хрестина, Катулька Емілія.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Пласконос Марія.
В. 8. Маркович Василь, Маркович Стефан, Сверет Михайло, Сверет Микола.
В. 21. Базар Текля, Черчак Іван, Черчак Михайло, Гарбера Анна.
В. 22. Пуцаль Віра, Пуцаль Богдан, Пуцаль Мирослав, Пуцаль Марія, Пуцаль Тарас.
В. 32. Гуркевич Марія.
В. 34. Чиерид Богдан, Кузан Софія, Кузан Олена, Шпець Стефан, Чиерид Іван, Чиерид Анна, Чиерид Ксенофен, Говарда Розалія, Лозинська Гальшка, Лозинський Михайло, Задорожна Оленна.
В. 38. Мурника Марія, Мурника Юлія, Мурника Михайло, Мурника Анна.
В. 40. Свидерська Володимира, Свидерська Софія, Свидерський Володимир.
В. 47. Спсак Теодора.
В. 59. Роман Іванна.
В. 63. Зубик Павло, Зубик Володимир.
В. 70. Бартчак Дорота, Бартчак Михайло, Френцко Анна, Френцко Михайло, Кирчів Наталка, Кирчів Ярослав, Коник Йосиф, Коник Олекса, Лущак Омелян, Лущак Максим, Лущак Наталія, Лущак Марта, Лущак Евелин, Лущак Мелянія.
В. 72. Курач Катерина, Курач Стелаа.
В. 75. Дідуля Олена, Дідуля Петро, Дідуля Розалія, Дідуля Андрій, Дідуля Володимир, Дідуля Катерина.
В. 85. Новак Марія.
В. 99. Федаш Іван, Федаш Олена, Федаш Йосиф, Федаш Марія, Федаш Микола, Федаш Василь.
В. 102. Павлечко Катерина, Павлечко Марта, Стрельбицький Володимир.
В. 105. Солян Іван.
В. 106. Горох Петронеля.
В. 117. Шмігель Анна, Шмігель Текля, Шмігель Іван, Шмігель Ілько, Шмігель Михайло.
В. 130. Ковальч Іван.
В. 132. Ялечко Стефан, Ялечко Ольга, Кочкодан Стефан, Маршалек Стефан, Маршалек, Теодор, Нестор Йосиф, Смерека Данило, Смерека Михайло.
В. 142. Соболовська Анна.
В. 147. Хрін Іван, Горбелевич Михайло, Горбелевич Анна, Горбелевич Ольга, Горбелевич Стефан, Горбелевич Софія, Горбелевич Володимир, Горбелевич Антін, Семенишин Стефанія, Семенишин Анна.
В. 168. Баралецька Парана, Куца Катерина.
В. 177. Шмігель Дмитро.
В. 179. Борщус Петро, Борщус Василь, Борщус Юрій, Борщус Анна, Борщус Марія.
В. 183. Семенович Василь.
В. 203. Павчак Ірина.
В. 219. Фурта Михайло, Якимів Петро.
В. 223. Куземка Григорій, Куземка Андрій, Ковальківич Катерина, Ковальківич Олена, Куземка Петро, Ощипко Воля, Ощипко Мирослав, Ощипко Василь, Ощипко Тарас, Ощипко Надія, Ощипко Василь, Ощипко Анна, Пельчар Іван, Пельчар Софія.
В. 239. Чупка Йосиф, Чупка Стефан, Чупка Іван, Ситкевич Евген.
В. 252. Михайлюк Емілія, Михайлюк Йосиф.
В. 263. Задорожна Стефанія, Задорожна Маргарета.
В. 269. Рудий Петро.
В. 276. Фирич Теодор, Кость Стах, Кость Анна, Матіешевський Іван, Петрушак Олена, Петрушак Йосиф, Сисин Олена, Фирич Марія, Фирич Катерина, Фирич Мирослав, Фирич Стефан, Гебет Марія, Гебет Йосиф, Кость Іван, Кость Володимир, Кость Ольга, Сисин Петро, Сисин Василь, Сисин Ілько, Стефанович Теодозій, Стефанович Анна Емілія, Стефанович Олена Емілія.
В. 300. Клепак Іван.
В. 301. Новосад Мирослав, Новосад Михайло, Новосад Ірина.
В. 310. Пісецький Йосиф, Пісецький Станислав, Пісецький Іван.
В. 324. Лупик Василь.
В. 335. Наконечна Мирослава, Наконечний Лев, Наконечна Стефанія, Воянська Наталка.
В. 340. Солянський Іван, Солянський Стефан.
В. 341. Кренцілова Теклна, Кренцілова Марія, Кренцілова Богдан.
В. 346. Грицюк Ева, Грицюк Франка.
В. 355. Блакита Василь.
В. 359. Легкий Іван.
В. 361. Матвіїв Василька, Матвіїв Василь.
В. 363. Михалюк Теодозій.
В. 371. Пархуць Михайло, Пархуць Володимир.
В. 384. Сирота Григорій, Сирота Евдокія, Сирота Григорій, Сирота Гетьман, Сирота Ілько, Сирота Василь, Сирота Марія, Турко Евгенія, Задарко Василь, Задарко Стефан, Задарко Іван, Задарко Марія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 102. Дольна Анеля.
В. 345. Лозовський Володимир, Лозовський Павло.
В. 361. Осадач Петро.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 2. Стухляк Марта.
В. 14. Супко Семен.
В. 53. Малієвич Богдан.
В. 61. Микацик Катерина.
В. 65. Ловрів Олекса.
В. 90. Чепа Марія.
В. 108. Бабяк Ева.
В. 112. Дольна Анеля.
В. 133. Вессон Павло.
В. 168. Манник Парана.
В. 217. Пасиак Теодор.
В. 237. Куріпа Анна.
В. 239. Мокрицький Микола.
В. 268. Михалюк Леон.
В. 270. Кулич Андрій, Косоноцька Евгенія.
В. 276. Макар Петро.
В. 321. Чайка Катерина.
В. 363. Балацький Іван.
В. 369. Климишин Ігнатій.

ДІТИ ПОМЕРЛІ:

В. 38. Нуск Теодор.
В. 65. Жарський Володимир.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1931 р. було у У. Н. С. членів 13,841
В місяці серпні 1931 р. принято нових 40
В місяці серпні 1931 р. принято з переступними листами 95
В місяці серпні 1931 р. принято з переступними листами 16
Разом 13,992
В місяці серпні 1931 р. суспендовано 192
В місяці серпні 1931 відійшли з переступними 4
В місяці серпні 1931 відійшли до повнолітніх членів 20
В місяці серпні 1931 померли 2
Разом 218
З кінцем серпня 1931 р. в У. Н. Союзі було літей членів 13,774

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі І-ій за 25 цент. місячної вкладки 12,366
В клясі 2-ій за 50 цент. місячної вкладки 1,408
Разом 13,774
З кінцем серпня 1931 р. в У. Н. С. було всіх обезпечень 34,810

УВАГА

Котру кождий відділовий уряднику клясі, Українського Народного Союзу повинен пильно пронотувати до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць серпень 1931 як суспендовані або виключені за невиплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надалше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (вересня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залегдости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зробять до кінця місяця вересня 1931 року, то в жовтні 1931 р. мусять виповняти нові апліканції (просьби о принятте), коли стоять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяци серпні 1931 р. взяли переступні листи, а ще досі не зголосилися до іншого приємного істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци вересні 1931 р., бо на другий місяць то є в жовтні 1931 р. стратять всі членські права і могливи бути принятті тільки на підставі нових апліканцій (просьб о принятте).

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Комітет Української Народної Школи в Ню Йорку. — Редакція дістала Ваш допис у справі школи. Хоча редакція не припускає, щоби Ви подали неправдиві факти, мимо цього редакція не може помістити нього допису так довго, поки ті, що зі школи невдоволені, не роблять нічого кромі критики. Якби критика існуючої школи показала на нові способи навчання, тоді й критика була би на місци, бо вона показувала би кращу дорогу. Та закинути школі, що її організували люди, які не мають права, а тимсамим домагання її розвязання, і рівночасно не показати, що зробили ті, які за собою це право признають, це значить стільки, що розбити одну школу, а не поставити на її місце не то вже чогось кращого, але навіть такого самого. Редакція може розуміти й почуття образи в допису чів, але й почуття образи повинно виявлятися не словами, а ділами. Наї же ображені не обмежуються самим висказуванням цього почування, а зробять щось кращого. Тоді часопис радо їм признає всю роботу, яку вони зроблять. Тоді факти покажуть похибки інших. Кажете, що школа не вродила, то зорганізуйте школу таку, щоби відповіла Вашим вимогам. У цьому випадку самою критикою чи протестом нічого не зробиться.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
153 AVENUE B,
NEW YORK, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel. ALGONQUIN 4-8625.
Урядові годинн: рано від 10 до 11, вечер від 6 до 8, а в неділі після умови.

В суді.

Судя: Завіщо вас обвинувачують?

Обвинувачений: Якто?! Пан судя не читають газет?

—o—

Судя: як ти міг вибити зуби рідному братові?!

Обвинувачений: О, пане судя, як лише чоловік хоче, то все може.

Лесько Сірецький.

УКРАЇНСЬКІ МАЛЯРІ В ПАРИЖІ.

Французьке мистецтво, котре веде тепер перед у світі, потягнуло до свойого центру, Парижа, й богато українських малярів. Є їх нині більше як двацять, з яких декотрі здобули вже світову славу й ні одна більша вистава не обходиться без їх участи.

Діляться вони на кілька груп, відповідно від їх напрямку у малярстві. І так ми моглиб їх поділити на властивих малярів, в обсяг творчости яких входять краєвиди, мертва природа і фігуральна композиція та портрет, а в другій групі, трохи менше численній, знаходяться передовсім графіки та малярі-декоратори з ділянки книжки, театру, реклями ітп. Мистецтво цих останніх полягає на т. зв. оформлюванні, цебто вони надають річам, призначеним для найширшого загалу, мистецький вигляд. Ця ділянка стоїть тепер на заході дуже високо і її майстри цінються на рівній мірі з малярями.

Хоч українські малярі заїжджали до Парижа ще перед війною, справжні їх звязки з французьким мистецтвом почалися розумно лиш недавно, коло десять літ тому. Славний різьбар Архипенко був першим визначним мистцем, котрого дала Україна Заходови. Тепер він знаходиться в Америці, а натомісць прибули сюди інші, може й не такі сильні індивідуальности але за те більш оригінальні тим, що вони не віддаються тільки західньому малярству, а стараються внести в нього й український характер. Спеціяльно в пейзажі є гарні досягнення, бо французька природа є духово близька полудневій українській, і наші малярі мають змогу виявити в них свій ліризм відчування.

Разом взявши, вони творять ріжноманітну групу, де є заступлені всі напрямки — від майже реалістів, до крайніх кубістів і експресіоналістів.

Нам неможливо в рамцях малої статейки спинятись основніше над кожнім з наших мистців. Тому обмежимось на короткій характеристиці визначніших.

У напрямку т. зв. неоклясиків, що йдуть за старими технічними досягненнями раннього італійського ренесансу, є в Парижі небагато наших. Найкращий з них **Іван Бабій**, вже добре відомий на Заході, а його товари можна бачити й по німецьких музеях. Колись у тому напрямку працював і **Микола Гащенко**, але пізніще він став більше неспокійний, почав віддавати природу не так розумово, як інтуїтивно і тепер дає сильно лірично відчуті малюнки, дуже цікаві з малярського боку. Він дуже добре відомий у цілій Европі, а його малюнки є в музеях в Парижі, Берліні, Римі, Стокгольмі Букарешті, Мангаймі, Мілянї і т. д., а французька мистецька критика кладе його як одного з чільних представників сучасного молодого малярства.

В групі тих, що працюють на межі імпресіоністичного напрямку із слідами інших авангардних напрямів, вичисляємо визначні імена **С. Борачка**, тонкого пейсажиста й портретиста, **В. Перебийноса**, в якого малярська сторінка праць стоїть все високо. Він занимається пейзажами й портретами та дає визначні річі в театральній декорації. Праці **Сельського** також цікаві. **Третяків, Хмелюк, Винниченко** (відомий письменник) дають інтересні пейзажі в експресіоністичному напрямкові. **С. Левицька** є добре відома завдяки своїм портретам. Її праці є в Люксембурському музеї в Парижі. З крайніх експресіоністів згадаємо **О. Грищенка**, котрий дає в своїх малюнках дуже сильний малярський вислід зовнішнього світа. Його річі є також в численних музеях Европи, а деякі американські колекції мають по 40 і 70 його праць. Він працює звичайно на полудні Франції. **Микола Кричевський** також працює в подібному напрямку, причому звертає увагу сильний ліричний зміст його картини. **Соня Зарицька** дає вже декоративне малярство; її спеціяльністю є фреска, і тут вона має великі технічні досягнення. **П. Омельченко і В. Палісадів** працюють переважно в графіці, головно перший з них є добрий знавець цього діла. З малярів, котрі працюють в ділянці книги, є визначні імена **М. Бутовича** (тепер у Берліні) і **С. Гординського**, яких графіка добре відома, головно в Галичині. Вони працюють в зовсім модерних напрямках і використовують заразом і українську мистецьку традицію, даючи їй лиш нову форму. Малярі **М. Поляків** та **Л. Перфецький** працюють у т. зв. кубізмі, другий з них відомий, крім цього як першорядний баталіст. Вкінці у спеціяльности театральної декорації працює **Михайло Андрієнко**, котрий належить до творців нового театру. Його річі є у віденських та лондонських музеях.

Є ще кілька малярів, про котрих творчість варто згадати, але вони або перебувають у Парижі коротко і не належать ще ідеольогічно до паризької групи, або це такі люди, яких історія ще нічого не навчила і вони, хоч по походженню Українці, ще досі не знають хто вони: Українці чи Росіяни. В такому випадку ми не маємо права займатись ними.

Тимбільше треба підкреслити факт, що кілька жидівських мистців, котрі походять з українських земель, як Адлер, Пайліс, Рибак і інші, почуваються ідеольогічно звязаними з українською групою.

Що року прибувають до Парижа нові українські мистці. Життя тут тяжке і боротися за мистецтво важко. Та це все молоді люди; за ними запал і вони поборюють всі труднощі, щоб лиш вибити українському мистецтву вікно в Европу.

НОВИНА! ШИКАГО І ОКОЛИЦЯ! НОВИНА!

ДОВОДИТЬСЯ ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА ШАНОВНОГО ГРОМАДЯНСТВА МІСТА ШИКАГО І ОКОЛИЦЬ, ДО ВСІХ БУВШИХ ТАНЦЮРИСТІВ ШКОЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТАНКУ, ЩО ВЖЕ ВИНАРЯДЖЕНО НА ВЕЛИКИЙ ВИСТУП САЛЮ

ШИКАГО СІВІК ОПЕРА

НА ДЕНЬ 8-ГО ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1931 РОКУ

І ВЖЕ ПОЧАЛИСЯ ПРИГОТОВАННЯ ДО ВЕЛИКОГО ВИСТУПУ НА НАЙБІЛЬШІЙ СЦЕНІ В ШИКАГО, НА ЯКІЙ МАЄ ВИТУПИТИ ПОВЕРХ 500 ТАНЦЮРИСТІВ.

З тої нагоди Школа Українського Національного Танку звертається до всього українського загалу, всіх українських організацій та їх провідників, організаторів, священиків, дяковчителів, Рідних Шкіл, діригентів хорів, торговців, Січей, жіночих товариств, драматичних гуртків, запомогових товариств та їх урядників, політичні клюби і всіх редакторів українських часописів на еміграції, щоб допомогли по можности своїх сил, як морально, так і матеріяльно, щоб цей виступ удався для добра української справи успішно.

Нюйорські Українці вже доказали, виводячи на найбільшу сцену в світі Метрополитан Опера Гаюз 500 танцюристів перед американський культурний світ, що принесло велику славу для них і цілого українського народу, тому мешканці міста Шикаго і околиці не повинні лишитися позаду, а піти слідом за Нью Йорком, доказуючи, що й вони розуміють вагу так великої праці.

Найбільшою допомогою для сего великого виступу буде виписування дітей до Школи Українського Національного Танку, яких потрібно 500.

З ОГЛЯДУ НА СЕЙ ВЕЛИКИЙ ВИСТУП І ТЯЖКІ ЧАСИ ШКОЛА ДАЄ

ВЕЛИКУ ЗНИЖКУ І ДУЖЕ ДОГІДНІ УМОВИ

Наука вже розпочалась і провадиться помимо в Головній Школі Українського Національного Танку при 2008 В. Шикаго Ейве., а від дня 1-го вересня, наука буде провадитись нормально по всіх товариствах, котрі будуть мати своїх учнів.

УЧНІВ ПРИЙМАЄТЬСЯ НА КУРСИ:

а) Перший — для тих, що ще неучилися танцювати;
б) Другий — для тих, що вже кінчали перший курс;
в) Спеціяльний курс для всіх старших хлопців, що не мають можности цілого курсу кінчати а хотіли би виступити в Опері — курс двох головних танків „Запорожський Герц" і „Аркан коломийський". Для того курсу є спеціяльні умови.

По всякі інформації проситься голосити особисто або телефонічно на адресу:

ШКОЛА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТАНКУ В. АВРАМЕНКА
Phone: Humboldt 4836 2008 W. CHICAGO AVENUE, CHICAGO, ILL.

ТАКОЖ МОЖНА ВПИСУВАТИСЯ В СЛІДУЮЧИХ МІСЦЯХ:

Okley & Rice: в о. Тарнавського і д. Атамаюка.
Свят-Сайд: в о. Кузьмаки, 4952 S. Paulina St.
Борисайд: в о. Драпак, 9211 Chauncey Avenu.
Вест Пуламан: в Шемердика, 703 W. 120th St.
Гейсон Парк: в Савчина, 2453 N. Marmora Ave.
Іріг: в о. Олійницький, 1944 W. Erie Street.

Білети на великий виступ в Шикаго Сівік Опері можна буде набувати в головній канцелярії Школи Укр. Нац. Танку і також по всіх місцевих Товариства, по ціні від $1.00 до $3.00.

ПОВІДОМЛЕННЯ! ПОВІДОМЛЕННЯ!

М. ГАЙВОРОНСЬКИЙ

повідомляє цею дорогою всіх своїх УЧНІВ, що стан його здоровля примушує його на певний час здержатися від праці, тому він передає своїх учнів і оркестру в руки нашого арт. скрипака п. РОМАНА ПРИДАТКЕВИЧА. — Зголошення приймає п. Придаткевич кождої суботи від 11-тої до 1-шої години

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ
217-19 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.
в інші дні під ч. 428 E. 17th ST., NEW YORK, N. Y.

СЛАБІ ОРГАНИ РОБИТЬ СИЛЬНИМИ

Нуга-Тон дає слабим й знеможеним органам нову силу й життя. Він усуває зародки недуг з тіла, скріпляє недужі нирки, поборює жолудкові недомагання, біль і зшорст голови. Нуга-Тон відживляє слабі нерви і мязи, й дає спокійний та відсвіжуючий сон. Коли у вас брак сили та живучости, то конечно беріть Нуга-Тон і втішатеся добрим здоровлям й енерґійними органами. Нуга-Тон продають аптикарі. Коли аптикар не має його, то попросіть його, щоби замовив трохи у своїм гуртовім складі.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ...

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

На визвольну боротьбу.

„Організація Державного Відродження України" (О. Д. В. У.), відділ 18, переслав через Обєднання на визволення Рідного Краю $100.

Боевий податок $32.90; Микола Максимюк продав „Сурми" на $2.25; М. Пипюк продав „Сурми" на $8.00; В. Черевазюк продав „Сурми" на $1.15; М. Пипюк продав книжочок „Лови" на $4.60; добровільні жертви $5.00; зібрано на гостині Української Православної Церкви $26.30. Жертвували такі гості: В. Череватюк, Масло і В. Гуменюк по 2 дол.; В. Сметана, С. Персин, п.п. Проць, Уличний, Бруновський, Сова, І. Славич, А. Дирій, О. Березівський, П. Мікула, М. Табачук, П. Мартинюк, І. Дудащик, І. Живіцький, В. Броцький по 1 дол.; М. Швець 2 дол.; дрібними датками 3 дол. 30 цнт.

Збирав на листу д. А. Ховзун: Б. Фонд $19.80. І. Лодин, $2; М. Гоні, М. Данилець, П. Ґліта, М. Лодин, І. Новак, О. Лакетите, А. Лучейко і Ю. Лучейко по 1 дол.; Д. Зінчак, Т. Звірко, Г. В. Дзюндо, Д. Хмал, Н. Педомар, А. Мартиниш, Н. Н., Ф. Вінтоняк, М. Ридош, Д. Мулик, А. Сороковський, М. Кій і А. Ховзун по 50 цнт.; Савеч Стайн, Саалсер Дайч, М. Пескін, М. Макарій, Д. Владичак, С. П., П. Памоск, В. Грабар, Р. Ш., Я. Ватра, Я. Стаськів, К. Грабар по 25 цнт.: А. Мулик 30 цнт.

Михайло Швець, секретар.

—o—

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

Збірка на інвалідів.

З нагоди пятнацять-літніх роковин подружного життя громадян Филипа і Марії Ольхових, що справили забаву у громадянина Івана Туркиця на фармі, гості почули дещо про рідний край. Громадянин Филип Ольховий щойно повернувся з краю. Там він відвідав деякі наші інституції, як Рідну Школу, інвалідів і т. д.

На заклик Йосифа Биця гості зложили 17 дол. 50 цнт.

Жертвували: Ф. Ольховий — 2 дол.; Агафія Ольхова $1.50; по 1 дол.: М. Шигда, П. Чайка, М. Кошла (молодший), І. Туркиць, І. Ольховий, Й. Биць, В. Чайка, І. Кухта, Ф. Обдержалек (Чех), Т. Кравець (Поляк); по 50 цнт.: І. Касіян, М. Кошла і Дикий; С. Стрихач (Поляк 25 цнт.; дрібні датки 15 цнт. Іван Бдзіль доложив 1 дол. 10 цнт.

Гроші вислано до краю через Обєднання.

Іван Бдзіль,
бувший Січовий Стрілець.

ЦЬОГОРІЧНА КАНАДІЙСЬКА ПРОДУКЦІЯ ЗОЛОТА.

По обчисленням спеціяльної комісії золота при Союзі Націй, Канада має випродукувати цього року золота вартости 50 мілюнів долярів.

Протягом останнього півріччя лише в золотих копальнях у Кирклєнд Лейк випродукувано золота вартости 10,516,680 долярів, а в копальнях у Порькюпайн вартости 9,443,115 долярів. Манітобські золоті копальні випродукують цього року золота вартости біля півтретя мілярда долярів.

НЕЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК ПРОГУЛЬКОВЦІВ.

Група кількох мешканців Монтреалу вибралася в неділю на прогульку в село недалеко місцевости Джолієт, Квє. В одній купелевій кабіні знайшли вони мале пуделко й коли отвирали його, наступив страшний вибух. Наслідком вибуху згинув агинув 27-літний Якіп Міцкевич і Йосиф Сенкевич, а пять жінок з товариства зістали сильно попечені й стратили зір. Попечені й осліплі жінки: Людія Сенкевич, 22 роки, Маргарета Міцкевич, 24 р., Елисавета Вокер, 19 р., Вінона Барі, 20 р. і Стелла Гордон, 23 роки. Ці жінки правдоподібно приглядалися зблизька, як мущини отварали пуделко. Очевидно в цьому пуделку був динамітовий набій.

— Я чув, що ти лише любишь свою, тайпрайтерку, ніж власну жінку. Чи то правда?

— А так, бо то одинока жінка, якій я можу диктувати.

—o—

— Ви подорожували?

— Так. Я був в Італії.

— Для приємности?

— Ні, то була пошлюбна подорож.

ФАРМИ ФАРМИ
В СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗИ.

Хто хоче купити собі добру і корисну ФАРМУ дуже ТАНО, то нехай зголоситься до нас особисто і оглянє їх, також переконається, яке гарне життя можна робити на фарми.

ФАРМА 32 акри, земля рівна, чиста, чорна, при стейтовій дорозі. Дім гарний 7 великих кімнат, забудування, курники і всі другі знаряди майже нові; 3 корови, 2 гарні коні, 6 великих безрог, 400 курей, 30 качок, гуси і збір з фарми. Ціна $5,800, половина готівкою. На тій фармі нема морґіджу.

ФАРМА. 81 акрів, земля чиста, чорна і рівна, ліс, гарна ріка і сяя, при стейтовій дорозі. Дім 5 кімнат, забудування майже нові, машинерія і знаряди; 8 дійних корів, 3 гарні коні, безрогі, кури, збір з фарми. Ціна $7,500, половина готівкою. На фармі нема морґіджу.

ФАРМА 54 акри, земля чорна, рівна і чиста, зараз при місточку, залізничій стації і школі, ліс, ріка і великий сад. Дім 10 гарних кімнат, забудування як нові. НЕМА ІНВЕНТАРЯ. Ця фарма майже 100 літ в одній родині. Ціна $4,000, половина готівкою.

МАЄМО кілька більших і менших таких ФАРМ на продаж. Голоситися особисто або листовно:

FARM AGENCY,
593 Jersey Ave., Jersey City, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

СВЯЩЕНИК потерпаючий недостатньо, отсею дорогою пошукує душпартирської посади. Прийму сотрудництво, або і учительство при добрій громаді. Ласкаві пропозиції слати: Священик В. с/о "Svoboda", P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТ. ПАРОХІЯ В КАРТИРЕТ, Н. ДЖ., пошукує дяко-учителя, котрий мав би провадити діточу школу, мав би дбувати представленням церкви.

Зголошення слати до представника парохії:

JOHN L. GINDA,
390 Grant Ave., Carteret, N. J.

НА ПРОДАЖ ЛОНЧ-РУМ, бизнес досить добрий. Головніший число:

247 WARREN STREET,
JERSEY CITY, N. J.

НА ПРОДАЖ ФАРМА
71 акрів, близько Нью Гевен, Конн. при добрій дорозі, близько сад, дім 11 кімнат, огрівка [illegible] в домі, пара коней, [illegible] фармерські знаряди. Ціна [illegible]. Продається з причини [illegible] обробляти, бо маємо фарму [illegible] сись до:

WASYL SWAJCHUK,
NORTHFORD, CONN.

Телефон: Branford 57-12.

Д-Р ЮРІЙ ГРИШКО
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ
725 HAMILTON STREET,
ALLENTOWN, PA.
Офісові години: від 9 рано до 5 вечер.
Телефон: 2-1855.

ВЖЕ Є УКРАЇНСЬКІ ЦУКРОВНИКИ В АМЕРИЦІ.

Перший раз в Америці [illegible] прийшли з краю 100 Українських цукрових. А які вони добрі, переказ. Замовте і переконайтеся.

Солодка Історія (цукрова) [illegible]
Степан, штука [illegible]
Тарас, штуки 3 за [illegible]
Океана, штука [illegible]
Грися, штука [illegible]

Всі цукорки з гарними [illegible] Українськими написами. [illegible] пробу за одного долара. Хто [illegible] їх розпродувати чи взяти [illegible] ставництво на своє місцевість, [illegible] проситься голосити разом з першим замовленням.

SURMA,
103. Avenue A, New York, N. Y.

Herman Turkel
АДВОКАТ І ДОРАДНИК ПРАВНИЧИЙ
51 Chambers St., New York City
ROOM 723. — TEL. Worth 2-1[illegible]
ЦИВІЛЬНІ, КРИМІНАЛЬНІ І РОЗВОДОВІ СПРАВИ.
Виробляння документів, контрактів і полагоджування всяких других легальних справ.
ГОВОРЮ ПО УКРАЇНСЬКИ.

НА ПРОДАЖ ФАРМИ В СТЕЙТІ НЮ ЙОРК.

ФАРМА 238 акрів рівної землі, [illegible] брі будинки, 20 акрів гарного ліса, 15 корів, 1 бугай і всі машинерія. Ціна сеї фарми $9,000, половина готівкою, а решта на легкі сплати.

ФАРМА 120 акрів рівної землі, [illegible] брі будинки, нема стадо. Ціна $1,800.

ФАРМА 186 акрів рівної землі, [illegible] дінки первий клас, [illegible] штук худоби, 5 безрогі, 3 коні і всі машинерія. Ціна сеї фарми $12,000. Готівкою $5,000, а решта на легкі сплати.

ФАРМА 21 акрів, в самім місточку, [illegible] великий сад, добрі будинки, 1 корова, 3 кози, 100 курей і [illegible] вся машинерія. Ціна сеї фарми $2,[illegible]

ФАРМА 123 акри, одна з [illegible] від міста, 26 акрів [illegible] 3 коні, 1 безрога, 75 кур і всі [illegible] машинерія. Ціна сеї фарми $7,000, [illegible] тівкою $4,000, а решта на легкі сплати.

Маємо богато ще інших фарм [illegible] ріжних цінах. Хто би собі бажав купити фарму, то прошу звернутися [illegible] адресу:

THEODORE STRYJEK.
65 Southern Ave., Little Falls, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

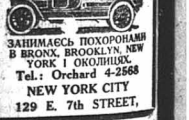

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
NEW YORK CITY
129 E. 7th STREET,

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦЯ
Ми робимо гарні похорони
ПО $150

Без ріжниці як далекі позамісцевости, кличте нас:
Офіс: 485 AVON AVENUE.
Phone: Terrace 3-8882, або Waverly 2-1636, NEWARK, N. J.

ТАРЗАНІВ СИН. (38)

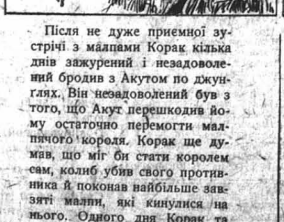

Після не дуже приємної зустрічі з малпами Корак кілька днів зажурений і незадоволений бродив з Акутом по джунглях. Він незадоволений був з того, що Акут перешкодив йому остаточно перемогти малпячого короля. Корак ще думав, що міг би стати королем сам, колиб убив свого противника й поконав найбільше завзяті малпи, які кинулися на нього. Одного дня Корак та Акут попали на сліди, які звернули їх особливу увагу.

—o—

Корак вилїз на дерево, а за ним подрапався туди й старий Акут. З дерева вони почули незвичайний для джунглів шум, який могло зловити лише їх спеціяльно треноване вухо. Цими звуками обидва були дуже зацікавлені й здивовані. Нарешті Корак розглядів, що за гущавиною джунглів було людське селище. Високий деревяний паркан оточував кілька типових африканських курінів. Акут лишився на дереві, а Корак поліз далі по деревах, щоб краще приглянутись оселі.

Знову Корак почув прилив енерґії завзятости, бо цікавість зявилася в нього. Обережно, щоб не видати себе, він наблизився до самого паркану й почав з високого дерева оглядати подвіря селища. Він ще не встиг розглядіти все навкруги, як до нього долетіли згуки жіночого голосу. Він побачив, що це говорила до своєї ляльки дівчина, яка бавилася недалеко від дерева. Видно було, що дівчинка почувалася добре, бо все усміхалася до своєї ляльки.

—o—

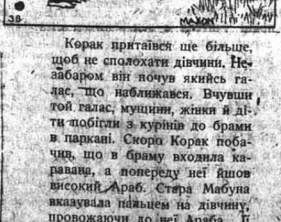

Корак притаївся ще більше, щоб не сполохати дівчини. Незабаром він почув якийсь галас, що наближався. Вчувши той галас, мущини, жінки й діти побігли з курінів до брами в паркані. Скоро Корак побачив, що в браму входила каравана, а попереду неї йшов високий Араб. Стара Мабуна вказувала пальцем на дівчину, провожаючи до неї Араба. „Її батько", подумав Корак. Він малював картину, як дівчина зраділе, побачивши свого батька.

—o—